

Số: /BC-UBND

Sơn Tinh, ngày tháng 5 năm 2024

BÁO CÁO

Tình hình thực hiện quy định pháp luật lao động về lao động giúp việc gia đình trên địa bàn huyện Sơn Tinh

Theo Công văn số 1238/SLĐT BXH-LĐVL&GDNN ngày 10/4/2024 của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Quảng Ngãi về việc báo cáo tình hình thực hiện quy định pháp luật lao động về lao động giúp việc gia đình (*viết tắt LĐGVGD*), UBND huyện báo cáo cụ thể như sau:

I. Đặc điểm, tình hình chung

Huyện Sơn Tinh là một huyện đồng bằng, thuộc tỉnh Quảng Ngãi, có diện tích tự nhiên 243,86 km², có 11 đơn vị hành chính cấp xã.

Sơn Tinh nằm giáp ranh phía Bắc thành phố Quảng Ngãi nên có điều kiện thuận lợi trong tiếp cận các hoạt động thương mại, dịch vụ phát triển; trên địa bàn huyện có tuyến Quốc lộ 1A, đường sắt Bắc - Nam và đường Cao tốc Đà Nẵng - Quảng Ngãi đi qua, đồng thời có một số tuyến giao thông quan trọng theo hướng Đông - Tây kết nối với các khu vực lân cận, như: Quốc lộ 24B, Tỉnh lộ 622C, tạo điều kiện thuận lợi trong giao thương trao đổi hàng hóa dịch vụ.

Có quy mô dân số là 111.072 người (*tính đến ngày 31/12/2023*); tổng số người trong độ tuổi lao động của huyện đến cuối năm 2023 là 66.920 người, chiếm 59,61% dân số toàn huyện; tổng số lao động đang làm việc các ngành kinh tế là 60.709 người, chiếm 90,72% số người trong độ tuổi lao động.

II. Tình hình thực hiện quy định pháp luật về lao động giúp việc gia đình trên địa bàn

1. Tổng hợp số liệu về lao động giúp việc gia đình (không bao gồm lao động giúp việc thuê theo giờ)

Stt	Chỉ tiêu	Số lượng			
		Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023	3 tháng đầu năm 2024
1	Số người sử dụng lao động giúp việc gia đình				
2	Số lao động giúp việc gia đình Trong đó, chia theo:	5	4	14	13
	a) Giới tính				
	Nam				
	Nữ	5	4	14	13

b) Độ tuổi	Từ đủ 15 đến dưới 18 tuổi				
	Từ 18 tuổi trở lên	5	4	14	13
c) Tình trạng chỗ ở	Ở cùng gia đình người sử dụng lao động	4	3	8	7
	Không ở cùng gia đình người sử dụng lao động	1	1	6	6
d) Hình thức giao kết hợp đồng lao động	Giao kết bằng văn bản				
	Giao kết bằng lời nói	5	4	14	13
đ) Loại hợp đồng lao động	Không xác định thời hạn	5	4	14	13
	Xác định thời hạn từ 1 năm trở lên				
	Xác định thời hạn dưới 1 năm				
e) Công việc chính theo hợp đồng	Nội trợ	1	1	9	10
	Quản gia				
	Chăm sóc trẻ em			1	1
	Chăm sóc người già	4	3	1	
	Chăm sóc người bệnh			3	2
	Lái xe				
	Làm vườn				
	Các công việc khác				

2. Tình hình tuân thủ quy định pháp luật lao động

- Về thực hiện hợp đồng lao động đối với LĐGVGD: Trên thực tế, đa số hợp đồng lao động với LĐGVGD được giao kết bằng lời nói. Bởi vì, phần lớn người LĐGVGD là phụ nữ nông thôn, thường lại chính là những người có quan hệ đồng hương, quan hệ họ hàng với gia đình sử dụng lao động, hiểu biết pháp luật còn hạn chế, cộng thêm tâm lý, thói quen giải quyết các quan hệ bằng tình cảm nên họ không biết hoặc không muốn ký hợp đồng lao động, chỉ thỏa thuận miệng giữa người giúp việc và chủ hộ. Tiền công tiền lương theo sự thỏa thuận giữa chủ nhà và người giúp việc, người sử dụng lao động chi trả đầy đủ cho người lao động theo định kỳ hàng tháng.

- Trên địa bàn huyện chưa có trường hợp nào bị ngược đãi, quấy rối tình dục, cưỡng bức lao động, dùng vũ lực đối với lao động, giao việc ngoài hợp đồng, giữ giấy tờ tùy thân của người lao động.

- Người LĐGVGD đại đa số là người cùng địa phương nên không phát sinh trình tự thủ tục khai báo tạm trú đối với người lao động.

- Thời gian làm việc, thời gian nghỉ ngơi, bố trí chỗ ăn, chỗ ở đảm bảo, người lao động thoả mãn các điều kiện, thực hiện đúng theo quy định giao kết giữa hai bên.

III. Tình hình thực hiện trách nhiệm quản lý của cơ quan nhà nước tại địa phương

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo

- Triển khai thực hiện tốt nhiệm vụ quản lý nhà nước đối với LĐGVGD, xác định vai trò, trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo của các ban ngành, hội đoàn thể trong công tác thông tin, tuyên truyền pháp luật về LĐGVGD.

- Chỉ đạo Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện phối hợp hướng dẫn UBND các xã tổ chức tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật về LĐGVGD; quản lý, giám sát việc thực hiện các quy định về lao động là người giúp việc gia đình trên địa bàn quản lý.

2. Về bảo đảm điều kiện thực hiện trách nhiệm quản lý nhà nước

UBND các xã phân công đầu mối theo dõi, quản lý, kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định pháp luật về LĐGVGD trên địa bàn thuộc quyền quản lý, tổng hợp báo cáo tình hình sử dụng LĐGVGD trên địa bàn thuộc quyền quản lý khi có yêu cầu của cơ quan cấp trên.

3. Về thực hiện các hoạt động tuyên truyền, phổ biến thực hiện các quy định về lao động giúp việc gia đình

Tổ chức tuyên truyền, phổ biến thực hiện các quy định về LĐGVGD đến người lao động và các hộ gia đình sử dụng LĐGVGD được lồng ghép vào các buổi tuyên truyền pháp luật và trên hệ thống truyền thông của huyện, xã...

4. Về tình hình xử lý giải quyết tranh chấp lao động giữa người sử dụng lao động và người lao động giúp việc gia đình trên địa bàn

Trong thời gian qua, trên địa bàn huyện không xảy ra tranh chấp lao động giữa người sử dụng lao động và người LĐGVGD.

5. Về việc phối hợp với các cơ quan, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị xã hội; tham gia quản lý giám sát tình hình thực hiện các quy định về LĐGVGD

Phối hợp với các ban ngành, hội đoàn thể huyện về việc phát triển bền vững nghề giúp việc gia đình, tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền về LĐGVGD, đôn đốc, nhắc nhở các hộ có thuê người giúp việc nhà thực hiện ký hợp đồng với LĐGVGD.

IV. Đánh giá chung

Trong những năm gần đây, nền kinh tế thị trường phát triển ổn định, thu nhập của nhiều bộ phận dân cư tăng lên đáng kể, đời sống của người dân được cải thiện rõ rệt. Số lượng gia đình có thu nhập ổn định tăng nhanh nên nhu cầu sử dụng các loại dịch vụ xã hội ngày càng trở nên phổ biến nhất là nhu cầu sử dụng LĐGVGD; công việc giúp việc gia đình đã mang lại thu nhập cho người dân, tạo công ăn việc làm cho lao động những tháng nhàn rỗi ngoài việc làm nông nghiệp ở địa phương.

Nhu cầu giúp việc gia đình khá nhiều nhưng vẫn chưa được coi đây là một nghề và chưa ý thức được việc phải học và đào tạo LĐGVGD có chuyên môn thật sự. Hầu hết người giúp việc gia đình đều xuất thân ở nông thôn, hành nghề bằng thói quen và kinh nghiệm của bản thân, công việc này chưa được người dân coi trọng hơn các công việc khác nên LĐGVGD không dám công khai với chính quyền địa phương, điều này có thể dẫn đến những thiệt thòi cho người giúp việc trong những trợ giúp cần thiết để bảo vệ quyền lợi của mình.

V. Khó khăn, vướng mắc, đề xuất, kiến nghị

1. Khó khăn, vướng mắc

Thực tế hiện nay hầu hết giúp việc gia đình không tham gia bảo hiểm xã hội hoặc một loại bảo hiểm nào, họ ít hiểu biết về chế độ này, họ không tham gia vì không muốn làm nghề này lâu dài. Hợp đồng giữa chủ nhà và người lao động là hợp đồng miệng. Vì vậy sẽ khó xử lý khi có tranh chấp xảy ra.

Mặc dù đã có những quy định pháp luật tương đối đầy đủ, rõ ràng điều chỉnh quan hệ LĐGVGD nhưng nhiều người LĐGVGD và người chủ gia đình vẫn không biết đến quy định này hay nếu biết đến thì họ cũng không thực hiện. Tình trạng người sử dụng lao động và người lao động không ký hợp đồng lao động, chủ yếu là thỏa thuận miệng, nội dung thỏa thuận rất sơ sài; không thỏa thuận về khoản tiền đóng bảo hiểm xã hội; vi phạm về thời giờ làm việc, thời giờ nghỉ ngơi; vi phạm quy định về đăng ký tạm trú cho người lao động.

2. Đề xuất, kiến nghị

Người lao động giúp việc gia đình chủ yếu xuất thân từ nông thôn, có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, công việc của họ trước khi làm công việc giúp việc gia đình thường là làm nông hoặc làm các công việc tự do khác ở địa phương, nên gây ra nhiều khó khăn trong việc đào tạo, hướng dẫn LĐGVGD để làm việc nhà. Hơn nữa khả năng nhận thức pháp luật lao động của người LĐGVGD còn hạn chế và đa phần là lao động phổ thông, không được trang bị các kiến thức pháp luật. Vì vậy, cần tổ chức các hoạt động để giúp đỡ người LĐGVGD hiểu biết về pháp luật và hiểu biết các kỹ năng trong công việc.

UBND huyện Sơn Tịnh báo cáo tình hình thực hiện quy định pháp luật lao động về lao động giúp việc gia đình trên địa bàn huyện; đề nghị Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Sở LĐ-TB và XH tỉnh;
- CT, PCT (VX) UBND huyện;
- Phòng LĐ-TB và XH huyện;
- CVP, PCVP (VX);
- Lưu: VT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Văn Thảo